

- Leve(n) Lang Leren
- Netwerk over het RBL
- JIKP traject

Recht op ontwikkeling, daar maken wij werk van!

In het schooljaar 2020- 2021 zijn wij weer vol gegaan voor het recht op onderwijs en ontwikkeling voor elke jongere in Zeeuws- Vlaanderen. Een bewogen jaar door natuurlijk COVID-19 maar ook door veranderingen in het team. Voor u ligt het jaarverslag 2020 - 2021 van het Regionaal Bureau Leerling zaken Zeeuws-Vlaanderen (RBL). Met deze krant informeren wij u over de ontwikkeling van de leerling-aantallen in Zeeuws-Vlaanderen. Ook vindt u gegevens over de vormen van onderwijs die onze leer- en kwalificatieplichtige jongeren het afgelopen jaar volgden. We laten zien wat voor werkzaamheden de RBL-consulenten en -mede-werkers hebben uitgevoerd en hoe ons netwerk over ons denkt. Daar-naast kunt u lezen hoe een traject voor Jongeren In een Kwetsbare Positie (JIKP) kan verlopen. En tot slot wat de speerpunten zijn voor het schooljaar 2021-2022.

Alle jongeren in Nederland, dus ook in Zeeuws- Vlaanderen, hebben recht op onderwijs en ontwikkeling en moeten de kans krijgen zich te ontwikkelen om een positieve basis te leggen voor hun toekomst. Wij moedigen jongeren aan om onderwijs te volgen om zo hun talenten en interesses te benutten en hun kans op de arbeidsmarkt te vergroten.

Elke dag werken de RBL consulenten, met hart en ziel, om het schoolverzuim en thuiszitten tegen te gaan, school-uitval te voorkomen en jongeren te begeleiden naar een positieve, zelfstandige toekomst. Dit doen wij samen met de jongeren, ouders, onderwijs, het samenwerkingsverband passend onderwijs (SVV) hulpverleningsorganisaties in de GGZ, jeugdhulp en WMO, collega's binnen de gemeenten, GGD,

partners in de arbeidsmarktregio, politie, justitie en zo verder. Hierin is maatwerk belangrijk. Elke jongere heeft zijn of haar eigen verhaal. De oplossing die voor de ene jongere passend is, is dat niet altijd voor de ander.

Afgelopen schooljaar Corona

Ook het schooljaar 2020-2021 stond in meer en mindere mate in het teken van corona. Na de lockdown was het voor veel jongeren (al was het met aanpassingen) mogelijk weer naar school, stage, en/of het werk/leerbedrijf te gaan. Het was fijn weer dagelijks gesprekken te kunnen voeren met jongeren in het echt. Zo konden we in gesprek over wat corona betekende voor hen en wat ze nodig hadden om hun schoolgang en of werk weer op gang te krijgen. De impact op de sociale en emotionele ontwikkeling wordt nu langzaam zichtbaar en vraagt samenwerking op verschillende vlakken in het sociaal domein. Voor ons vak is het essentieel om in gesprek te blijven ondanks de verschillen van mening, ervaringen en belevingen.

Creativiteit

Iedereen in ons netwerk, betrokken met jongeren, is creatief geweest om de ontwikkeling en schoolgang mogelijk te maken. Zo gingen de Zeeuws-Vlaamse gemeenten aan de slag met extra activiteiten voor jongeren. Op het mbo werd, op advies van het ministerie, het bindend negatief studie advies voor dit corona jaar dringend afgeraden. Zo konden leerlingen het eerste leerjaar over doen of met extra opdrachten verder naar het 2de leerjaar. Door de scholen zijn er creatieve oplossingen bedacht om een werk /stage ervaring op te doen door situatie na te bootsen op school en hebben netwerkpartners zich extra ingespannen in het zoeken naar een stage/ leer werk

bedrijf en heeft het SBB hard gewerkt om werkgevers te vinden en deze te helpen bij de accreditatie als leer/werkbedrijf.

Samenwerken

Ook binnen ons team zijn we creatief geweest om elkaar toch te spreken, maar dan online. Koffie drinken op de zelfde tijd met netwerk partners om toch op de hoogte te blijven van elkaars organisatie. Op maandagochtend starten we als team online met "de keek van de week." We hebben dan 30 minuten maximaal om met elkaar te delen wat voor het team van belang is en, wanneer nodig, even te sparren over hoe iets aan te pakken. Ook is het fijn om te weten wat je collega aan het doen is en mee te kunnen denken waar nodig, dat steunt je en maakt je onderdeel van het team. Dit zijn zo maar wat voorbeelden, maar het geeft goed weer dat samenwerken, creativiteit en anders denken veel mogelijk kan maken. Ook is dit een aanzet geweest om het onderwijs en ons werk anders vorm te geven.

De corona crisis heeft ons geleerd dat het belangrijk is mee te bewegen met veranderingen als we verder willen ontwikkelen. Voor het RBL werd het duidelijk dat het recht op onderwijs en ontwikkeling steeds meer maatwerk vraagt en wij hierin een spin in het web zijn.

De taken van het RBL

Het RBL werkt in opdracht van de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen en voert de volgende wettelijke taken uit:

- uitvoering leerplichtwet 1969;
- uitvoering van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie;
- afhandeling aanvragen Leerlingenvervoer.

Tabel 2 (peildatum 1 juni)

Gemeente	Leer- en kwalificatie plichtigen					% niet regulier onderwijs					% Belgie					Verschil
	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	
Hulst	3.587	3.512	3.443	3441	3.381	5,2	5	5,4	5,5	5,9	10,3	11,1	11,2	11,6	11,7	0,1
Terneuzen	7.456	7.322	7.180	7045	6.972	5,7	5,9	5,5	5,7	5,7	6,9	6,9	7,4	7,8	8,1	0,3
Sluis	2.836	2.775	2.698	2675	2.652	3,3	3,4	3,5	3,4	4,0	13,0	14,2	14,9	15,9	15,3	-0,6
Totaal	13.879	13.609	13.321	13.161	13.005	5,0	5,2	5,1	5,2	5,4	9,0	9,5	9,9	10,4	10,5	0,1

'absoluut verzuimer'. Deze groep is bij het RBL bekend en in onderzoek. Tenslotte waren er 55 jongeren die voor hun 18e jaar al een startkwalificatie hadden gehaald. Zij behoren daardoor niet meer tot de doelgroep. Ze hebben een tussenjaar genomen of ze zijn doorgestroomd naar het HBO. Alle ingeschreven leer- en kwalificatieplichtige jongeren in Zeeuws Vlaanderen zijn in beeld bij het RBL.

Begrippen

Leerplicht en kwalificatieplicht

In Nederland zijn kinderen vanaf vijf jaar tot het einde van het schooljaar waarin zij zestien jaar worden, op grond van de leerplichtwet, verplicht om naar school te gaan. Na de leerplicht volgt de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht duurt tot de dag dat de jongere een startkwalificatie haalt. Of tot de dag dat de jongere 18 jaar wordt.

Voortijdig schoolverlater (VSV'er)

Een voortijdig schoolverlater is een jongere tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat.

Startkwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger.

Regionale Meld- en Coördinatiefunctie

Doel van de RMC-functie is het scheppen van voorwaarden voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/ of arbeidsmarktpositie te bereiken. Het gaat hier jongeren tot 23 jaar.

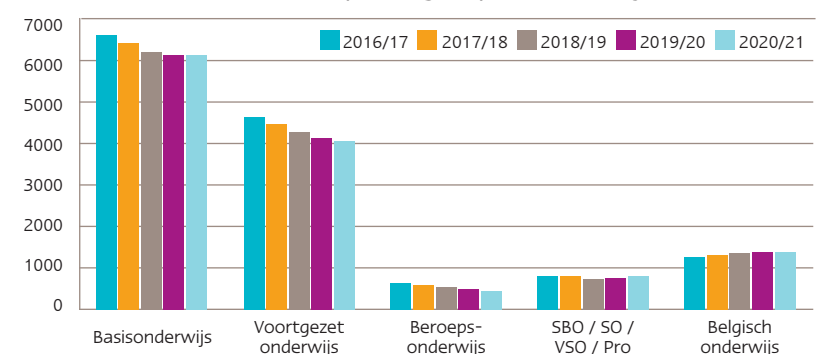
De RMC-functie omvat drie taken (vastgelegd in wetgeving)

- Een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar, die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben.
- Benaderen en zorg dragen voor de begeleiding van jongeren die zijn uitgevallen, gericht op terugleiden naar school, naar werk of een combinatie daarvan.
- Organiseren van samenwerking tussen alle belangrijke partijen die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk.

Grafiek 1 (peildatum 1 juni 2020)

Aantal leer- en kwalificatieplichtigen per onderwijssoort

Tabel 1 (peildatum 1 juni)

Aantal leer en kwalificatieplichtigen ZVL						
Onderwijssoort	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	Toe-afname
Basisonderwijs	6.528	6.392	6.221	6189	6185	-4
Voortgezet Onderwijs	4.680	4.565	4.435	4271	4124	-147
Beroepsonderwijs	583	567	536	512	510	-2
SBO/SO/VSO/PRO	701	706	675	681	705	24
Belgisch onderwijs	1.276	1.288	1.317	1375	1363	-12
Totaal	13768	13518	13184	13028	12887	-141
						-1,1

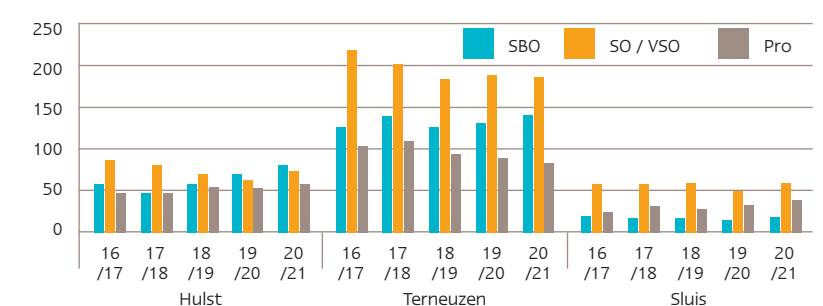
Toelichting bij tabellen 1, 2 en grafieken 1,2

Het afgelopen jaar is het aantal leerlingen in Zeeuws-Vlaanderen opnieuw gedaald. In bijna alle Nederlandse onderwijssectoren neemt het aantal leerlingen af. Alleen in het speciaal basisonderwijs, is het aantal kinderen/ jongeren in alle drie de Zeeuws Vlaamse gemeenten toegenomen. Het aantal kinderen/ jongeren dat in België naar school gaat, is dit jaar voor

het eerst in jaren iets afgenomen. Procentueel neemt het aantal nog wel toe omdat het totaal aantal kinderen/ jongeren kleiner wordt. Van de 13.005 kinderen in de leeftijd van 5 tot en met 17 jaar zijn er 12.889 die onderwijs volgen. Op 1 juni hadden 35 kinderen/ jongeren een vrijstelling van de leerplicht om andere redenen dan het volgen van onderwijs in het buitenland. 26 jongeren hadden geen school-inschrijving en zijn daardoor

Grafiek 2 (Peildatum 1 juni)

Aantal inschrijvingen per gemeente in speciaal basisonderwijs (SBO), speciaal onderwijs/ voortgezet speciaal onderwijs (SO/VSO) en praktijkonderwijs (PRO)

Leve(n) Lang Leren

Vanuit het RBL worden niet alleen de jongeren gestimuleerd om naar school te gaan en onderwijs te volgen, we blijven onszelf ook uitdagen om meer te leren. Het vak van de leerplechtambtenaar/ RMC-consulent/ trajectbegeleider JIKP is altijd volop in ontwikkeling. Wetgeving wordt aangepast, beleidsnotities worden toegevoegd en nieuwe werkwijzen worden geïntroduceerd. Iedereen in het team neemt dan ook deel aan allerlei soorten cursussen en trainingen om bij te blijven in de dagelijkse werkwijze. Hier enkele voorbeelden.

Actualiteiten dag

Elk jaar volgt het volledige team van RBL Zeeuws-Vlaanderen een actualiteiten dag waarin Carolien de Bruijn, van opleiding- en adviesbureau Infansius, ons meeneemt in alle recente ontwikkelingen in het volledige werkveld van de leerplechtambtenaar/ RMC-Consulent/ trajectbegeleider kwetsbare jongeren. Ook dit jaar zijn we samengekomen om met elkaar te kijken welke veranderingen er hebben plaatsgevonden afgelopen jaar en ook om een doorkijkje te maken naar volgend jaar. Tijdens deze actualiteiten dag lag het zwaartepunt op de wetgeving in relatie tot Covid-19. Waar liggen nu de taken van de leerplechtambtenaar? En wat is onze rol in het spanningsveld dat is ontstaan sinds de uitbraak en invoering van de maatregelen?

Ingrado

Ingrado is de branchevereniging voor

leerplecht en RMC waar wij als RBL Zeeuws- Vlaanderen lid van zijn. 'Ingrado' betekent: in staat. Door haar ledenstructuur is Ingrado als kenniscentrum in staat om lokale ontwikkelingen te verzamelen om input te geven aan landelijk beleid en landelijk beleid te vertalen naar lokale uitvoering. Ingrado is een volwaardige gesprekspartner van de VNG en de ministeries en stelt alle partijen die zich bezighouden met het recht op onderwijs en ontwikkeling in staat om hun doelstellingen te realiseren. Ingrado werkt met zes rayons, verdeeld over 40 RMC-regio's. Alle regio's zijn lid van Ingrado. Het rayon is de schakel tussen landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen op het gebied van leerplecht en RMC.

Voor het RBL Zeeuws Vlaanderen is Ingrado een belangrijke partner waar het gaat om kennisdeling over praktijk en instrumenten zoals o.a.; MAS methodische aanpak schoolverzuim, de RMC route kaart, de aanpak jongeren in kwetsbare positie (JIKP). Maar ook waar het gaat over wet- en regelgeving zijn bijvoorbeeld de handboeken en vraag-en-antwoord kennisbank van grote waarde in de uitvoering van ons vak. De vraag en antwoord met betrekking tot corona is afgelopen periode met de steeds veranderende afspraken/ maatregelen op de scholen veel door ons geraadpleegd.

Ook literatuur en onderzoek zoals nu bijvoorbeeld de pilots in de onderwijs/ zorg-arrangementen zijn reuze interessant. Waar het gaat om sturen en verantwoorden is Ingrado ook

belangrijk, bijvoorbeeld t.a.v. de VSV cijfers in beeld te hebben en te kunnen vergelijken met andere regio's maar ook als het gaat over gegevensdeling met partners in onderwijs of zorg zijn servicedocumenten in ontwikkeling. Het delen met elkaar is een enorme kracht, die wij als lid zeer positief en essentieel ervaren.

Vanuit ons RBL Zeeuws Vlaanderen is Marsha Tazelaar rayon contactpersoon voor de regio zuidwest Nederland. Rayoncontactpersonen (RCP) zijn de oren en ogen van Ingrado, richting de leden en naar Ingrado. We delen signalen en goede voorbeelden met elkaar tijdens de landelijke RCP-dagen, zodat we nog meer kunnen betekenen voor jongeren die het nodig hebben. Daarnaast organiseert elk rayon 1x per jaar een bijeenkomst met interessante lezingen en workshops. We hopen dit jaar dat het weer fysiek mogelijk is.

Naast deze rayonbijeenkomsten organiseert Ingrado regelmatig bijeenkomsten over diverse onderwerpen en themabijeenkomsten voor

coördinatoren, beleidsmedewerkers en leerplecht- en RMC medewerkers. In de corona periode vonden vooral online Webinars plaats of internet consultaties die makkelijk vanuit huis te volgen waren tussen de werkzaamheden door. Een mooie ontwikkeling die zeker zal blijven bestaan.

Afgelopen jaar zijn verder onderstaande trainingen/ cursussen en opleidingen door verschillende medewerkers van het RBL gevolgd:

Augeo Academy

Afgelopen jaar hebben alle medewerkers van het RBL Zeeuws-Vlaanderen de cursus kind check, werken met de meldcode en lange termijn gevolgen van kindermishandeling gevolgd.

Samen DigiVeilig

We moeten allemaal op de juiste manier met informatie omgaan. Daarmee garanderen we onze inwoners en onze eigen collega's dat hun gegevens bij ons veilig zijn. Sinds het invoeren van de AVG is dit nóg belangrijker geworden. Daarom

volgen alle medewerkers van de gemeente Terneuzen deze training.

Permanente her- en bijscholing BOA

Het RBL heeft ook een BOA in dienst. Deze BOA is belast met opsporingstaken en mag processen verbaal opmaken. Om BOA te kunnen zijn en blijven moet een leerplechtambtenaar de BOA opleiding doen. Deze opleiding bestaat uit vier verschillende modules en als deze modules zijn behaald, heb je voor 5 jaar een BOA bevoegdheid. In deze 5 jaar volgt de BOA de permanente her- en bijscholing van alle 4 de modules. Onze BOA heeft eind schooljaar 2021 de module: Wettelijke kaders onderwijs generiek, welke gaat over de algemene wetgeving van een BOA afgerond. En ook zijn pas voor weer vijf jaar kunnen verlengen.

Andere (bijscholing en projecten die onze collega's van het RBL gevolgd hebben zijn Projectmanagement, Intervisie- en procesbegeleider, Wet educatie beroeps onderwijs (WEB), Regelgeving rond jongeren in de bijstand en de Dilemma Methode.

Soorten verzuim en begeleidingsprocessen

De school is verantwoordelijk voor het melden van schoolverzuim. Het is erg belangrijk dat school het verzuim goed registreert. Er zijn verschillende soorten verzuim.

Absoluut verzuim

Als een leer- of kwalificatieplichtige jongere niet ingeschreven staat op een school en geen onderwijs volgt, dan spreken we van absoluut verzuim. Dit geldt niet als er sprake is van een verleende vrijstelling.

Relatief verzuim

Als leerlingen die op school staan ingeschreven maar de school niet geregeld bezoeken, dan noemen we dat relatief verzuim. Relatief verzuim is weer onder te verdelen in luxeverzuim en overig verzuim.

Luxeverzuim

Van luxeverzuim is sprake wanneer ouders hun kinderen buiten de vastgestelde schoolvakanties mee op vakantie nemen of weghouden van school, zonder daar vrijstelling voor te hebben.

Overig verzuim

Spijbelen en/ of regelmatig te laat komen valt onder overig verzuim. Ook ziekte kan een signaal zijn. Signaalverzuim kan een uiting zijn van achterliggende problematiek, zoals problemen in de thuissituatie, pestproblemen, middelengebruik of psychische problemen.

16 uur per 4 weken

De wettelijke grens voor het melden van verzuim is 16 uur per 4 weken. De wet verplicht scholen dit te melden.

Preventieve begeleiding

Scholen melden ook jongeren bij het RBL die dreigen uit te vallen vanwege motivatieproblemen. Bijvoorbeeld jongeren die voor een tweede keer zijn blijven zitten en nog steeds slechte resultaten halen. Als de scholen ons op tijd betrekken om een begeleidingstraject op te starten, kunnen we vaak voorkomen dat deze jongeren voortijdig schoolverlater worden. Maar we kunnen ook 18+ leerlingen of VSV'ers volgen die opnieuw op school zijn begonnen.

Afdoening van verzuim

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

De MAS stelt het straffen van de jongere niet langer centraal, maar onderzoekt juist of het spijbelen, voorkomt uit achterliggende problematiek. Het doel van de MAS is terugkeer of toeleiding naar onderwijs met eventueel een passend onderwijsprogramma. Vroegtijdige inzet van hulp staat voorop. De aanpak is licht waar het kan en zwaarder waar nodig. Het draait dus om maatwerk.

Waarschuwing

In sommige gevallen is een gesprek met de jongere en/of ouders voldoende. De RBL-consulent geeft dan een formele waarschuwing. Dit kan gaan om leerlingen die te laat komen of licht verzuimen. Het doel hiervan is dat het verzuim stopt om erger te voorkomen.

HALT

Bij herhaaldelijk te laat komen en/of licht verzuim (< 60 uur) kan de RBL-consulent de leerling naar bureau HALT sturen. Een leerling krijgt bij bureau HALT een straf op maat geboden, die past bij de overtreding. Wanneer de jongere de Halt -straf negatief afrondt, maakt de RBL-consulent een proces-verbaal op.

Proces Verbaal

Een proces-verbaal (PV) maakt de RBL-consulent op bij ernstig verzuim. Het gaat dan om meer dan 60 spijbeluren en/ of te laat komen of wanneer de Halt-straf negatief is afgerond. De leerplechtambtenaar stuurt de PV naar het Openbaar Ministerie. De leerplechtige zal zich voor de rechter moeten verantwoorden.

Trajectbegeleiding

De RBL-consulent kan een begeleidingstraject opstarten als de leerling motivatieproblemen heeft, dreigt van school verwijderd te worden of als er sprake is van een problematische thuissituatie. Vaak is dit ook na het afsluiten van een verzuimmelding. School, RBL, ouders en de jongere kijken samen naar mogelijke oplossingen om uitval te voorkomen.

Last onder dwangsom (LOD)

Een LOD is een zogenaamde herstelsanctie. Als het vermoeden bestaat dat kinderen in België onderwijs volgen, maar ouders het RBL hierover niet informeren kan RBL gebruik maken van een LOD. Deze informatie is voor het RBL erg belangrijk. Wij willen er zeker zijn dat ieder kind ook daadwerkelijk naar school gaat. In de praktijk gebruikt het RBL de LOD als preventief middel.

Afdoening van verzuim

Het verzuimloket van DUO is het landelijke verzuimregister waarin alle scholen hun verzuim kunnen melden. Het RBL heeft een rechtstreekse verbinding met het DUO verzuimloket. Na ontvangst van de verzuimmelding neemt de consulent van het RBL contact op met de school die meldt. Daarna bepaalt de consulent aan de hand van de inhoud van de melding welke interventie hij of zij inzet. De consulent benadert dan de jongere en/of ouders en de school. Na het gesprek met de jongere en/of ouder neemt de consulent een beslissing over de afdoening. In onderstaande grafiek zie je de verschillende afdoeningen van de verzuimmeldingen van het afgelopen schooljaar.

Waarschuwing
In het schooljaar 2020 – 2021 hebben de RBL consulenten 226 waarschuwingen uitgedeeld ten opzichte van 249 waarschuwingen in 2019-2020. Dit is een lichte daling, voornaamste oorzaak is de daling van het aantal verzuimmeldingen.

HALT
Afgelopen schooljaar zijn er slechts vier leerlingen doorgestuurd naar HALT. Dat is een forse daling, -24. Zowel vanuit het ministerie van OCW en de branche vereniging Ingrado werd er geadviseerd om Halt, maar ook de

inzet van Proces Verbaal, beperkt toe te passen bij verzuim vanwege de pandemie. Bovendien was het lastig Halt straffen uit te voeren vanwege de Coronapandemie.

Proces Verbaal (PV)
Afgelopen schooljaar is er slechts zeven keer een proces-verbaal opgemaakt, een daling van zes. Ook hier is de daling toe te schrijven aan de corona. Net als bij de andere afdoeningen werd het Proces Verbaal vrijwel niet ingezet.

Trajectbegeleiding
RBL consulenten kunnen begeleidings-trajecten opstarten als de leerlingen motivatieproblemen hebben, als school ze dreigt te verwijderen, of als er sprake is van een problematische thuissituatie. School, RBL, ouders en de jongere kijken samen naar mogelijke oplossingen om uitval te voorkomen. De inzet van trajectbegeleiding bij leerlingen in de leer- en kwalificatieplichtige leeftijd is gelijk gebleven. Afgelopen schooljaar zijn er 68 nieuwe trajecten opgestart. Dat zijn er evenveel als in het schooljaar daarvoor. Wel is de duur van de trajectbegeleiding toegenomen. In 2016 was in ca. 20% van de casussen de trajectduur langer dan een half jaar, dat is nu opgelopen naar 38%. De oorzaak is de toch vaak meer complexe problematiek bij jongeren waardoor trajecten vaker langer duren.

Overig
Onder de afdoening 'Overig' vallen de verzuimmeldingen van leerlingen waar na onderzoek blijkt dat je het verzuim de jongere niet kan verwijten. Bijvoorbeeld als na onderzoek blijkt dat het opstarten van een zorgtraject noodzakelijk is, omdat de leerling kampt met psychische klachten. De RBL –consulent sluit in een dergelijke situatie de melding af. Daarnaast melden scholen verzuim soms ook voor kennisgeving. School wil dan zelf het zorgtraject opzetten, maar stelt de consulent hiervan op de hoogte. Ook om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen.

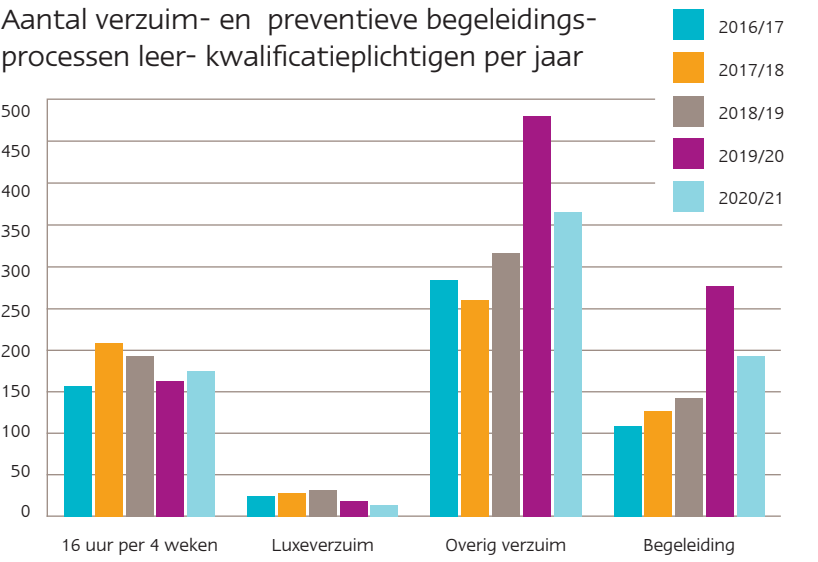
Toelichting op grafiek 3:
Het totaal aantal verzuimmeldingen is flink afgenomen, -101 meldingen. Het ligt nu weer meer op het niveau van voor de Coronapandemie. Toch mag je concluderen dat het aantal verzuimmeldingen een stijgende lijn laat zien over de afgelopen jaren. Ook het aantal begeleidings-processen is afgenomen, -79 begeleidings-processen.

Dit staat vaak in relatie met het aantal verzuimmeldingen. Ook voor de begeleidings-processen mag je concluderen dat het aantal door de jaren heen toeneemt. Daarnaast is het zo dat het aantal langdurige begeleidings-processen toeneemt.

Tabel 3 (periode 2020 – 2021)

Gemeente	Afdoening verzuimprocessen leer- en kwalificatieplichtigen					
	Halt	PV	Waarschuwing	Begeleiding	Overig	Totaal
Hulst	2	4	45	13	75	139
Terneuzen	2	3	117	37	119	278
Sluis	0	0	64	18	51	133
Totaal	4	7	226	68	245	550

Grafiek 3 (periode 2020-2021)

Duurde in 2016 ca. 20% van het totaal aantal processen langer dan een half jaar, nu is dit opgelopen tot 38%.

De consulenten blijven dus niet alleen vaker met jongeren in contact na het afsluiten van een verzuimmelding, maar deze contacten duren

ook steeds langer. Reden hiervan is vaak de complexe problematiek van de jongere die meespeelt in het schoolverzuim. Door met de jongere in contact te blijven en tijdig problemen te signaleren en aan te pakken, proberen we schooluitval tijdig te voorkomen.

Vrijstelling van de leerplicht en thuiszitters

In Nederland zijn kinderen vanaf vijf jaar tot het einde van het schooljaar waarin zij zestien jaar zijn, op grond van de Leerplichtwet, verplicht om naar school te gaan. Op grond van de kwalificatieplicht moeten jongeren, als ze nog geen startkwalificatie hebben, tot hun achttien jaar onderwijs volgen. In bepaalde omstandigheden is er een uitzondering op deze regel mogelijk en kunnen ouders een beroep op vrijstelling van de inschrijvingsplicht doen op grond van de leerplichtwet.

Tabel 4 (Peildatum 1 juni 2020)

Soorten vrijstellingen	17/18	18/19	19/20	20/21
Lichamelijke of psychische gronden (artikel 5a), tijdelijke vrijstelling	6	8	6	12
Lichamelijke of psychische gronden (artikel 5a) permanente vrijstelling	26	17	16	16
Overwegende bedenkingen tegen richting van onderwijs (artikel 5b)	1	4	8	3
Vervangende leerplicht (artikel 3b)	1	0	0	0
Bijzondere omstandigheden, waarbij de jongere ander onderwijs volgt (artikel 15)	2	4	3	7
Bezoeken van een school in buitenland (artikel 5c)	1272	1317	1375	1363

Het aantal permanente vrijstellingen is gelijk gebleven, het aantal tijdelijke vrijstellingen is toegenomen met zes. Dit zijn ook kinderen die in het verleden wellicht een permanente vrijstelling zouden krijgen maar waarvoor we nu kiezen voor een tijdelijke vrijstelling. Dit om jaarlijks te kunnen toetsen of een vorm van onderwijs toch nog mogelijk is. Bij het verstrekken van een permanente vrijstelling is deze mogelijkheid er niet meer. Verder is het aantal kinderen dat gebruik maakt van de vrijstelling 5b met vijf jongeren afgenomen. Ouders vragen deze

vrijstelling vaak als zij hun kinderen thuisonderwijs willen geven. Dit jaar is het aantal afgenomen omdat ouders alsnog de kinderen op een school hebben ingeschreven. Het aantal leer- en kwalificatieplichtigen dat in België naar school gaat is dit jaar voor het eerst iets gedaald, -12. Procentueel stijgt het wel omdat het totaal aantal kinderen/ jongeren in Zeeuws Vlaanderen kleiner wordt.

Inzet Last Onder Dwangsom (LOD)
Afgelopen schooljaar zijn er 111 LOD-processen opgestart, omdat sprake was van absoluut verzuim. Dat zijn er 79 minder dan het jaar daarvoor. Ouders overleggen niet op tijd het bewijs van inschrijving op een school in het buitenland. Ruim honderd processen werden alsnog afgesloten doordat ouders alsnog een attest met inschrijving op de Belgische school overlegden. In totaal zijn er vijf huisbezoeken afgelegd waarvan er vier alsnog een attest aanleverden. Er liep op 31 juli 2020 nog 1 LOD- proces.

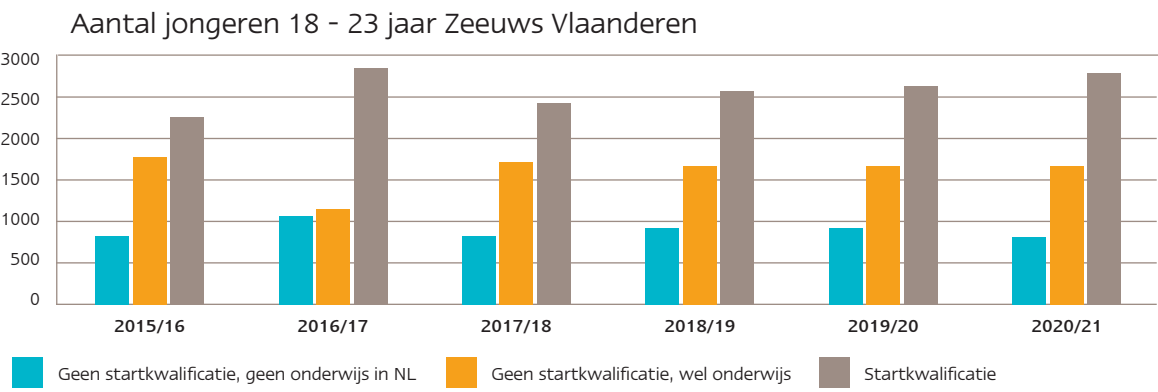
Thuiszitters
Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar, die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling, maar die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt. Deze jongere heeft geen vrijstelling van de leerplicht of vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs.

In Zeeuws-Vlaanderen werken we met een thuiszittersprotocol. Als er sprake is van een (dreigende) thuiszitter draait het om goede samenwerking tussen scholen, samenwerkingsverband van de scholen, RBL en andere partijen zoals jeugdhulpverlening. In het schooljaar 2020 – 2021 zijn er geen thuiszitters gemeld die onder de letterlijke definitie vallen. Wel waren er jongeren die thuis zaten om andere redenen. Deze zijn bekend bij het RBL. Het gaat dan om jongeren waar geen passende onderwijsplek voor handen is of die om psychische of lichamelijke redenen tijdelijk niet naar school gaan. In al deze processen is het RBL betrokken.

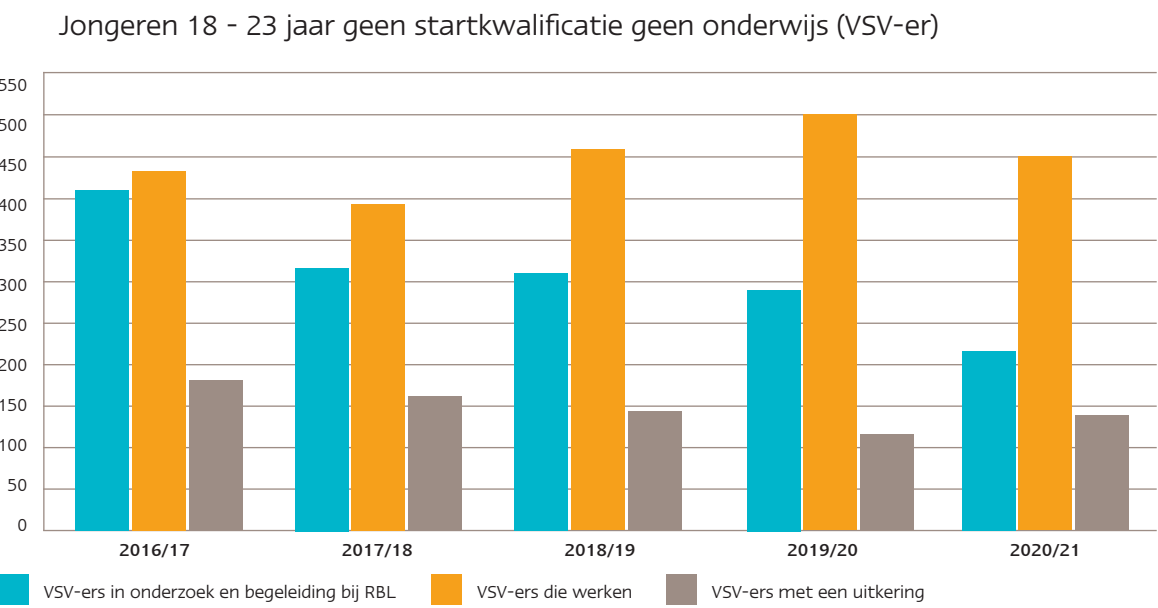
Startkwalificaties en voortijdig schoolverlaters in Zeeuws-Vlaanderen (18 – 23 jarigen)

Grafiek 4 (peildatum 1 juni 2021)

Toelichting bij grafiek 4
De doelgroep 18-23 jaar is iets toegenomen (83). Van de 5147 jongeren in deze doelgroep heeft 52% (2671) een startkwalificatie, dat zijn 131 meer dan vorig jaar. Ruim 31% (1617) heeft geen startkwalificatie, maar volgt nog onderwijs. Bijna 17% (859) heeft geen startkwalificatie en volgt geen onderwijs meer. Dat is iets minder dan vorig jaar.

Grafiek 5 (peildatum 1 juni 2021)

Toelichting bij grafiek 5
In het schooljaar 2020 – 2021 zijn we 198 trajecten voortijdig schoolverlaters gestart en 203 trajecten afgesloten. Minder jongeren kregen begeleiding dan vorig jaar, -29. Oorzaak is dat de doelgroep ook kleiner was. Er zijn 39 jongeren teruggeleid naar onderwijs, 65 jongeren stroomden uit naar werk en 8 jongeren zijn toegeleid naar de collega's van sociale zaken/werk en inkomen. 13 jongeren behaalden alsnog hun startkwalificatie, 9 jongeren zijn tijdens het traject verhuisd naar een andere regio en 3 jongeren waren inmiddels 23 jaar. Voor 51 jongeren hebben wij het traject afgesloten als niet bemiddelbaar. Het gaat om jongeren die aangeven geen begeleiding meer te wensen of niet komen opdagen bij afspraken. Dit aantal lag fors hoger dan vorig jaar. Het betreft ook jongeren die we vorig jaar al benaderd hebben en toen ook niet reageerden. Algemeen kun je stellen dat jongeren die al lang tijd thuis zitten, vaak moeilijk zijn te bemiddelen. Zij hebben een grote afstand tot het onderwijs en de arbeidsmarkt. Voor deze laatste groep is de trajectbegeleiding vaak lang en intensief.

Aanpak jongeren van 18 – 23 jaar zonder startkwalificatie (VSV-ers) die langer dan 1 jaar van school zijn, langdurig VSV-ers.

Tabel 5 (Periode 2020-2021)

Uitstroom/ traject	Hulst	Terneuzen	Sluis	ZVL
In begeleiding RBL	8	4		12
Inmiddels 23 jaar		1	1	2
Onbemiddelbaar	7	30	3	40
Schoolinschrijving	5	10	2	17
Startkwalificatie behaald		2		2
Startkwalificatie niet haalbaar		3		3
Traject Werk en Inkomen	1	10	2	13
Traject UWV/ Wajong	1	1	1	3
Verhuisd andere regio	2	5	2	9
Werk/ werk buitenland	9	36	13	58
Totaal	33	102	24	159

Binnen de totale doelgroep VSV-ers onderscheiden we 2 groepen:

- Nieuwe VSV-ers, dit zijn jongeren die gedurende het afgelopen schooljaar stopten met hun opleiding. De eerste groep is bij het RBL geheel in beeld omdat het RBL betrokken is bij elke schooluit-schrijving van jongeren zonder startkwalificatie;
- Langdurig VSV-ers, dit zijn jongeren die langer dan een jaar stopten met school en geen startkwalificatie hebben. Op een deel van deze groep jongeren raakten we in de loop van de tijd het zicht kwijt. We wisten niet of ze werkten of thuis op de bank zaten. Dit komt omdat een deel van deze jongeren in België werkt en we daar geen gegevens van ontvangen. Ze kwamen vaak pas (terug) in beeld wanneer ze zich bij de gemeenten meldden. Sinds enkele jaren benaderen we deze jongeren jaarlijks om te kijken hoe het met ze gaat en wat ze doen. De groep was dit jaar wat groter dan afgelopen jaar (131). Opvallend is het hoge aantal onbemiddelbaar. Deze groep bestaat vooral uit jongeren die niet reageren op onze verzoeken om informatie. Zelfs een huisbezoek blijft onbeantwoord. Het percentage werkenden is gestegen van 26 % naar 37%.

VSV

In de afgelopen jaren hebben de gemeenten en de scholen hard gewerkt om het aantal voortijdig schoolverlaters terug te dringen. De (voorlopige) cijfers over het schooljaar 2020 – 2021 heeft het rijk op dit moment nog niet bekend gemaakt. De VSV-cijfers over de vorige jaren zijn:

Tabel 6 (Bron: VSV portal)

	Deelnemers ZVL	VSV-ers ZVL	% VSV ZVL	Uitval landelijk	% VSV landelijk
2016 - 2017	7113	120	1,69	23.793	1,75
2017 - 2018	6964	151	2,17	25.574	1,89
2018 - 2019	6783	154	2,27	27.067	2,02
2019 - 2020	6671	122	1,83	22785	1,72

In 2019-2020 is het aantal vsv'ers sterk gedaald. Er zijn 22.785 vsv'ers in totaal, waarvan 18.512 in het mbo. De meeste VSV-ers ontstaan in het mbo. De vermoedelijk voornaamste reden voor de daling is dat scholen afgelopen schooljaar vanwege de pandemie zeer terughoudend waren met het uitschrijven van jongeren. Jongeren kregen meer kansen om te wennen aan het afstands-onderwijs, stages werden aangepast om uiteindelijk de opleiding voort te zetten en te voltooien. Tijd zal uitwijzen of de daling blijvend zal zijn.

Netwerkpartners over het RBL

Om verzuim tegen te gaan hebben we natuurlijk de scholen nodig maar ook andere netwerkpartners die betrokken zijn bij de leerlingen en studenten. Dan kun je bijvoorbeeld aan de zorgverleners denken, maar ook de gemeenten en het samenwerkingsverband. We kunnen natuurlijk uitleggen wat wij doen en met welke organisaties wij zoal samenwerken, maar het geeft nog een beter beeld als wij onze netwerk-partners aan het woord laten. We hebben daarom zes verschillende partners gevraagd of zij de volgende vragen konden beantwoorden; Hoe ken je RBL? Wat betekent het RBL voor jouw organisatie? Hoe ervaar je de samen-werking? Wat zou je willen voor de toekomst met het RBL?

Gerda Schout, Jongerencoach Gemeente Sluis

Hoe ken je het RBL?

Ik werk best intensief met het RBL samen als het gaat om de jongeren. Er wordt dan regelmatig aangemeld door het RBL. De samenwerking is er al heel lang. Heel toegankelijk, korte lijnen, we weten elkaar goed te vinden. Ik geef het vaak richting Marsha door. Of anders bij de RBL-consulent die betrokken is, als ik dat weet.

Wat betekent het RBL voor jouw organisatie?

Ook echt wel een vraagbaak. Om te vragen of de jongere bekend is, als iemand voortijdig stopt en terug naar school wilt, dan kan ik dat uitzoeken via het RBL. Dan kan ik kijken waar die persoon naar toe kan uitstromen.

Hoe ervaar je de samenwerking?

Die is erg positief. We hebben korte lijnen en we zijn direct bereikbaar voor elkaar. Er is een goede wisselwerking.

Heb je nog wensen voor de toekomst in samenwerking met het RBL?

Nee, eigenlijk niet. We hebben wel eens een voorlichting gedaan maar dat is alweer een paar jaar geleden. Maar ik heb niet echt iets dat moet veranderen. We zouden eigenlijk een keer samen gaan zitten maar dat is niet gelukt vanwege de corona. Het is ook steeds zo chaotisch druk. Afgelopen september toch weer een aantal leerlingen die naar school gaan dan neem ik wel contact op met jullie.

Sygrid van 't Westeinde, Sociaal psychiatrisch verpleegkundige, Zeeuwse Gronden

Hoe ken je het RBL?

Het RBL hebben we enkele jaren geleden leren kennen toen we vanuit onze organisatie gingen deelnemen aan het MCO (Multi Casus Overleg) wat vanuit de gemeente Terneuzen werd geïnitieerd. Sinds een paar jaar heeft Zeeuwse Gronden ook een afdeling kind en jeugd waarbij we nauw samenwerken met het RBL in Zeeuws-Vlaanderen.

Wat betekent het RBL voor jouw organisatie?

Omdat we veel jongeren in behandeling hebben die schooluitval hebben of meer specifieke aanpak nodig hebben, gezien hun problematiek, speelt het RBL hierin een belangrijke rol. We streven ernaar om jongeren een diploma te laten behalen middels maatwerk waarbij we altijd de samenwerking zoeken en vinden met het RBL. We doen dit veelal vanuit dagbehandeling maar

ook vanuit individuele behandeling.

Hoe ervaar je de samenwerking?

De samenwerking ervaren we als heel prettig, de lijnen zijn kort en het RBL denkt mee vanuit hun expertise. Nu wij boven de Westerschelde steeds meer jongeren in behandeling krijgen hopen we om deze samenwerking ook daar zo in te bedden.

Wat zou je willen voor de toekomst met het RBL?

Verder zien we op dit moment steeds meer jongeren uitvallen in het onderwijs, mede ook door corona. Samen met het RBL zouden we graag nadenken over maatwerkoplossingen op een overstijgend niveau waarbij we wellicht een nieuw aanbod kunnen verkennen met elkaar. Korte lijnen, snel schakelen en elkaar weten te vinden toewerkend naar een toekomst voor onze jongeren, dat is waar de samenwerking RBL en Zeeuwse Gronden voor staat!

Brigit de Koster, Consulent werk en re-integratie, Gemeente Hulst

Hoe ken je het RBL?

Het RBL ken ik nu bijna 5 jaar. Eerst vanuit mijn functie als jobhunter jongeren in kwetsbare posities voor het Werkservicepunt Zeeuws-Vlaanderen waar ik op locatie Gemeente Terneuzen werkte en sinds zomer 2020 vanuit mijn functie als Consulent Werk & Re-integratie bij de Gemeente Hulst. In beide functie had ik contact met voornamelijk de trajectbegeleiders RBL voor de jongeren die (nog) geen startkwalificatie hadden behaald en extra ondersteuning nodig hadden. Ook hebben we samen een aantal keer een banenbeurs georganiseerd.

Wat betekent het RBL voor jouw organisatie?

Het RBL is een belangrijke netwerkpartner. Tevens kan je er terecht met vragen die je hebt of waar je tegenaan loopt. Ze zijn een verbindende ook tussen de verschillende

instanties, zoals school, maatschappelijk werk, zorg en Gemeenten.

Hoe ervaar je de samenwerking?

De samenwerking is goed. De medewerkers van het RBL ervaar ik als heel enthousiaste partners, die zich volledig inzetten voor de jongeren die dat steuntje of zetje extra nodig hebben. Samen met eventuele andere zorgpartners kan je een traject opzetten om de jongeren weer in de juiste richting te krijgen met een goed toekomstperspectief. Ze denken in kansen en niet in belemmeringen.

Wat zou je willen voor de toekomst met het RBL?

Dat RBL in zijn huidige vorm blijft bestaan en de samenwerking tussen ons ook. Het begeleiden van jongeren vraagt veel geduld, tijd en inzet en als je hier samen in op kunt trekken dan heeft dat zeker meerwaarde.

Ilse Hoogstrate, Team jeugd en gezin, Aan-Z

Hoe ken je het RBL?

Het RBL is één van de samenwerkingspartners waar we als aan-z mee samen werken.

Wat betekent het RBL voor jouw organisatie?

Het RBL is voor ons een belangrijke partner wanneer kinderen vastlopen of dreigen vast te lopen in het onderwijs. Samen met het RBL kunnen we kijken wat ouders en kinderen nodig hebben om onderwijs te volgen en wat de school hierin kan betekenen. Is er sprake van onwil bij ouders en/ of jeugdige (insteken op leerplicht) of onmacht (insteken op hulp)? Het RBL ondersteunt in de samenwerking en afstemming met scholen wanneer sprake is van verzuim of wanneer onderwijs niet meer passend is. Samen zoeken we naar oplossingen binnen onderwijs en zorg.

Hoe ervaar je de huidige samenwerking met het RBL?

De samenwerking is al goed en wordt steeds beter. Collega's zoeken steeds meer afstemming met RBL (zeker sinds we vanuit aan-z aansluiten binnen de basisscholen) en het RBL ook met aan-z. We zorgen er steeds vaker voor dat in overleggen over passend onderwijs zowel het RBL als aan-z aan tafel zitten. Het RBL kan scholen aanspreken op hun zorgplicht en aan-z kan kijken hoe zorg (hulpverlening) hierbij kan aansluiten en ondersteunen.

Wat zou je willen voor de toekomst met het RBL?

Voor de toekomst denk ik dat we zo door moeten gaan, samenwerking verder uitbreiden en meer uitwisselen richting elkaar over wat we doen en kunnen. Misschien goed om eens een bezoekje te brengen bij elkaar.

Quint Videler, Directeur Samenwerkingsverband passend onderwijs Zeeuws-Vlaanderen

Hoe ken je het RBL?

Als samenwerkingsverband komen wij onze RBL partners regelmatig tegen in het werkveld, op scholen en in allerlei overlegsituaties rond onze leerlingen. Maar ook op gemeentelijk en regionaal vlak zitten we vaak aan dezelfde spreektafel.

Wat betekent het RBL voor jouw organisatie?

RBL is voor ons echt een belangrijke partij in het goed zorgen en het opkomen voor de rechten van kinderen en jongeren. Onderwijs en jeugdzorg blijkt toch regelmatig een complexe wereld te zijn waarin ook professionals kunnen verdwalen of vastlopen, ondanks de beste bedoelingen bij eenieder.

Hoe ervaar je de huidige samenwerking met het RBL?

De samenwerking met het team van RBL verloopt zonder meer goed. We hebben met het hele team contact en iedereen bij RBL is goed bereikbaar en steeds gericht op het vinden van de best passende oplossing.

Wat zou je willen voor de toekomst met het RBL?

Voor de toekomst wens ik dat we voortbouwend op onze goede werkrelatie, nog meer van elkaar gaan leren zodat we de regio als geheel verbeteren. Dat betekent ook de tijd nemen om te evalueren en te reflecteren. En elkaar en andere partijen in onze omgeving scherper aanspreken op verantwoordelijkheden. Dat is spannend, maar ik weet zeker dat ons dat samen gaat lukken!

Malu van Vredegem, Jeugdverpleegkundige, GGD-Zeeland

Hoe ken je het RBL?

Ik ken het RBL voornamelijk vanuit de samenwerking op school, zowel VO als MBO. Vaak vanuit (een aanmelding voor) het ziekteverzuimspreekuur of bij sprake van zorgelijk verzuim van een leerling. Zeker wanneer er sprake is van ongeoorloofd en geoorloofd verzuim pakken we dit vaak samen op. Maar het kan ook zijn dat geoorloofd verzuim vraagt om maatwerk en ook dan kijken we samen wat we kunnen betekenen voor een leerling en zijn of haar ouders.

Wat betekent het RBL voor jouw organisatie?

RBL is een belangrijke samenwerkingspartner voor bovenstaande casuïstiek.

Hoe ervaar je de samenwerking?

De samenwerking ervaar ik als heel positief. De lijntjes zijn kort, de bereidheid is groot om mee te denken of even te sparren.

Wat zou je willen voor de toekomst met het RBL?

Ik zou heel graag een keer een bijeenkomst willen, fysiek, zodat je eens echt kennis kunt maken met elkaar. Ook zou ik het wel waardevol vinden om dan van de gelegenheid gebruik te maken om een korte presentatie te houden wat ieders rol is en wat je voor elkaar kan betekenen.

Trajectbegeleiding Jongeren in Kwetsbare Positie

Het Regionaal Bureau Leerlingzaken helpt jongeren een passende participatievorm (onderwijs/werk/zorg) te vinden. Dit is niet altijd even gemakkelijk, maar zeker als trajectbegeleider voor Jongeren in een Kwetsbare Positie is het vooral belangrijk om out-of-the-box te denken en alternatieve manieren te vinden om het naar school gaan mogelijk te maken. Gelukkig hoeven we dat niet alleen te doen, maar hebben we een fantastisch netwerk om ons heen die ons helpt om de jongeren zo snel mogelijk op de juiste plaats te krijgen. Om jullie een kijkje in de keuken te geven hebben we één casus uitgelicht om te laten zien hoe een traject zou kunnen verlopen.

In plaats van dat wij dit vertellen vanuit ons perspectief, willen wij jullie voorstellen aan Adinda. Ze is een 22 jarige jongedame die haar vmbo-b heeft afgerond op het Visio in Rotterdam. Het Visio is een school voor blinden en slechtzienden, Adinda zelf is dan ook volledig blind, maar dat maakt haar niet minder enthousiast en gedreven om toch voor haar startkwalificatie te gaan. We willen graag het woord geven aan Adinda.

Hoe ben ik bij het RBL terecht gekomen?

Nadat ik in september 2020 een intensief revalidatietraject bij Visio het loo- erf heb afgerond, kwam ik thuis te zitten. Ik had daar al aangegeven dat ik heel graag een opleiding wilde gaan doen. Maar toen wist ik nog niet zo goed wat ik wilde gaan doen. Ik wist alleen dat ik iets in de administratie wilde gaan doen.

En dus is Ambrosa van Vliet (traject-begeleider JIKP) in beeld gekomen. We hebben eerst een kennismakings-gesprek gehad. We hebben het gehad over wat ik eigenlijk wilde. Ik was ook naar iets opzoek om de tijd die ik thuis zat, te kunnen overbruggen. Bijvoorbeeld een tijdelijke dagbesteding. Toen zijn we uitgekomen bij Zeeuwse Gronden. Daar zijn we ook gaan kijken, en dat zag ik ook wel zitten. Ik ben daar bezig geweest op creatief gebied.

De week daarna hebben we de EducatieMeter/beroepskeuzetest gedaan, En daar kwamen administratieve beroepen ook uit. Of cultuur en media. Toen Ambrosa me vertelde dat ik misschien in september 2021 zou kunnen beginnen aan een opleiding op het MBO, was ik heel erg verbaasd. Dat had ik echt niet verwacht. Ik had natuurlijk de mogelijkheid om naar het speciaal onderwijs te gaan. Dat zou betekenen dat ik naar Ermelo had gemoeten. In Ermelo zit namelijk een MBO school voor blinden en slechtzienden. Dat wilde ik eigenlijk niet. Ik wilde ook uitzoeken of ik toch op regulier onderwijs een opleiding zou kunnen volgen. Ik had hiervoor nog nooit op regulier onderwijs gezeten. Alleen een ochtend in de week in de kleuterklas op een school in de buurt. Toch had ik wel het gevoel dat ik misschien tegen veel dingen aan zou lopen: Het vinden van de verschillende lokalen, drukke klassen, studenten die niet goed begrijpen wat mijn beperking is en ook het tempo dat veel hoger ligt. We hadden toen gekeken welke opleidingen er bij Scalda allemaal zijn. En toen kwamen we uit bij de opleiding medewerker secretariaat en receptie niveau 2.

Vervolgens hebben we een oriëntatie-gesprek kunnen inplannen. We mochten naar de locatie in Middelburg komen. Dit was zeer uitzonderlijk, gezien de strenge corona maatregelen. Dus ik heb daar een gesprek gehad met mijn ouders, Ambrosa, iemand vanuit Visio, de mentor van de opleiding en een interne begeleider. Wat ik voor het gesprek nog niet wist, is dat ze de opleiding ook in een flexibele vorm aanbieden. Dat wil zeggen dat je geen klassikale lessen hebt. Je kan de opleiding dus op eigen tempo doen. Je mag helemaal zelf inplannen wanneer je bijvoorbeeld Nederlands of Engels gaat doen. In deze klas zitten studenten van verschillende leeftijden. Iedereen zit daar voor zichzelf. Er is wel altijd een docent aanwezig waar je vragen aan kunt stellen. Daarbij zit je ook de hele dag in hetzelfde lokaal, dus dat vond ik ook een heel prettig idee. Ik heb die dag dus veel informatie gehad en moest dit even verwerken. Ik vond het ook een heel interessant gesprek.

We hebben ook nog gekeken of ik misschien toch bij Dethon aan de slag zou kunnen, maar dan bijvoorbeeld op de inpakafdeling. Dus we hebben daar ook een gesprek gehad. Toen kwam ook de vraag: Hoelang zou je dit werk dan willen doen? Die vraag had ik niet verwacht. Ik had ook nog niet goed nagedacht over de opleiding bij Scalda. Uiteindelijk heb ik de keuze gemaakt om toch helemaal voor de opleiding te gaan. Dus heb ik me met behulp van mijn ouders aangemeld. Daarna een formulier ingevuld en opgestuurd. Een aantal weken later een intake-gesprek gehad via teams. Dat was ook een heel goed gesprek. Aan het eind van het gesprek kreeg ik te horen dat ik de opleiding mocht gaan doen. Ik was heel blij met dit nieuws. Want dit betekende voor mij dat ik niet naar Ermelo hoefde. Dat ik dus veel dichterbij huis naar school zou gaan en hierdoor thuis kon blijven wonen, vond ik een heel prettig idee. De opleiding die ik ben gaan doen, is een bol-opleiding. Hierdoor moest er ook een stageplek worden gezocht. Daar heeft Ambrosa heel veel voor gedaan. En ik heb natuurlijk ook rondgevraagd. Door corona was dit niet echt makkelijk. Maar toen kwam Ambrosa met het nieuws dat ze misschien toch een stageplek had gevonden, bij een bedrijf voor huiswerkbegeleiding. En dan zou ik bij de administratie zitten. Ambrosa vroeg me of ik wilde bellen om een afspraak te maken voor een intake-gesprek. Dit wilde ik wel doen, maar vond het wel heel spannend. Maar ik heb het toch helemaal zelf gedaan. Daarna wist ik even niet meer wat ik moest zeggen. Ik was emotioneel om het feit dat ik dit voor elkaar had gekregen. Ik ben daar dus ook op gesprek geweest, en dat was ook een goed gesprek. Maar uiteindelijk kreeg ik te horen dat dit niet de juiste stageplek voor mij zou zijn, omdat ze niet genoeg tijd hadden om mij goed te kunnen begeleiden.

En dus moesten we verder gaan zoeken. Ambrosa heeft toen nagevraagd of het misschien bij het RBL zou kunnen. Bij het stadskantoor dus. Ook daar heb ik een gesprek gehad en daarna kreeg ik te horen dat ik aangenomen was. Ik was hier ook heel

Adinda van Cleemputte

blij mee. Na de zomervakantie ben ik dus begonnen met de opleiding en stage. Tot nu toe gaat het heel goed. Ik ben heel blij dat ik deze stap heb gezet, terwijl ik een visuele beperking heb. Het zal misschien niet altijd makkelijk zijn, maar ik ga ervoor.

Aanvulling vanuit het RBL

Het was een hele opgave om een stage voor Adinda te vinden. We schakelden onze collega's van het WSP in, onze jobhunter en de arbeidsdeskundige, ook keken we in onze eigen netwerk en Adinda deed dat ook, we zochten online en we belden verschillende bedrijven op. Een stageplek vinden voor iemand met een visuele beperking zonder ervaring is erg lastig en het één bedrijf na het andere bedrijf liet weten bereid te zijn om haar een kans te geven zodra ze wat meer ervaring had. Zelfs het sociaal werkbedrijf liet weten haar nu niet te kunnen ondersteunen op een administratieve functie. Het was vooral de onwetendheid over de gang van zaken en het idee dat ze niet juiste begeleiding konden bieden wat de bedrijven ervan weerhield om haar een stage aan te bieden. Maar het is zo belangrijk dat jongeren zoals Adinda een kans krijgen om ervaring op te doen en om hun zelf te ontplooiën.

Wij zijn enorm blij met Adinda in ons team. Zij laat ons zien dat ondanks haar visuele beperking zij veel efficiënter kan omgaan met bijvoorbeeld Word, Excel, en andere programma's. Wij staan versteld van haar inzet, haar doelmatigheid en haar doorzettingsvermogen. Natuurlijk is er extra aandacht nodig en kunnen niet alle opdrachten precies zo gedaan worden als beschreven in haar stageboekje maar wat zeker wel duidelijk is, is dat wij nog veel van haar kunnen leren. Wij willen u, de lezer, dan ook vragen om eens na te denken of er bij u in het bedrijf of op uw afdeling mogelijkheden zijn om jongeren, die niet in het reguliere straatje passen, een kans te geven. Denk hier dan bijvoorbeeld aan jongeren met een lichamelijke beperking of jongeren met een psychische aandoening. Vooral deze jongeren (met of zonder beperking) zonder ervaring zijn vaak leergierig, gedreven en een echte aanwinst. Geef jongeren een kans en verrijk gelijk ook uw eigen bedrijf/afdeling. Mocht u interesse hebben of willen weten wat de mogelijkheden zijn neem dan contact op met het RBL of stuur een mailtje naar rbl@terneuzen.nl

Brailleleesregel

Nieuwe verordening leerlingenvervoer 2022

De drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten deden het afgelopen schooljaar (2020-2021) in samenwerking met het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL), het CVV en de Gemeentelijke Vervoerscentrale (GVC) onderzoek naar het beleid leerlingenvervoer. Dit resulteerde in een nieuwe verordening leerlingenvervoer per 1 januari 2022. Hierin staan de

voorwaarden op grond waarvan leerlingen (en evt. hun begeleiders) in aanmerking kunnen komen voor leerlingenvervoer.

Uitgangspunten nieuwe verordening ongewijzigd

De uitgangspunten voor het leerlingenvervoer blijven ongewijzigd. Dat zijn:

- taxivervoer is alleen aan de orde als ander vervoer niet mogelijk is;
- wanneer een kind zelfstandig of onder begeleiding met het openbaar vervoer kan reizen, gebeurt dit
- de gemeente bekostigt vervoer naar de dichtstbijzijnde school waar een kind terecht kan.

Vervoersontwikkelingsplan

Nieuw in de verordening zijn de invoering van het vervoersontwikkelingsplan en de versobering van het leerlingenvervoer naar Vlaanderen in de gemeente Sluis. De gemeente wil zelfstandig(er) reizen stimuleren en faciliteren. In het vervoersontwikkelingsplan

leggen we samen met ouders en leerlingen de weg naar zelfstandig reizen naar school vast. Het vervoersontwikkelingsplan bevat in elk geval de volgende componenten: welke mogelijkheden er zijn om de leerling zelfstandiger te laten reizen, wat hiervoor nodig is, welke periode hiervoor gepland wordt, wat ouders hierin kunnen betekenen en waar de gemeente ondersteunt

Het RBL heeft een belangrijke rol bij de uitvoering van het beleid. Het RBL toetst de aanvragen voor alle drie de gemeenten op grond van de verordening. Het RBL is dan ook de partij die in de praktijk aan de slag gaat met het opstellen van het vervoersontwikkelingsplan, in samenwerking met ouders en scholen. Samen met de beleidsafdelingen van de drie gemeenten werken we in het schooljaar 2021 – 2022 het beleid en de opzet van het vervoersontwikkelingsplan verder uit. Dit doen we ook samen met onze samenwerkingspartners in het onderwijs.

Leerlingenvervoer in Zeeuws-Vlaanderen

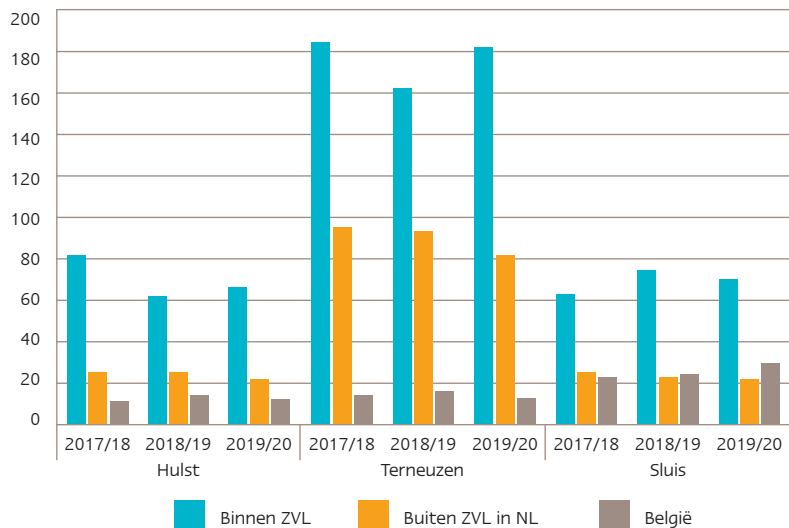
In principe gaan leerlingen op eigen gelegenheid naar school. Je kunt in aanmerking komen voor leerlingenvervoer als de dichtstbijzijnde toegankelijke school te ver van je huis ligt of als je, door een handicap, niet zelfstandig naar school kan gaan.

- Voor leerlingenvervoer komen leerlingen in aanmerking die:
- Door hun levensovertuiging naar een school voor basisonderwijs gaan die verder ligt dan de door gemeenten of in de wet vastgelegde kilometergrens;
  - Door hun handicap niet zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen;

De gemeenten moeten in deze gevallen zorgen voor een 'passende vervoersvoorziening' naar de dichtstbijzijnde school. Er zijn verschillende mogelijkheden voor leerlingenvervoer. Zo kan een kind een abonnement krijgen voor het openbaar vervoer (eventueel ook voor de begeleider). Ook is het mogelijk om ouders een vergoeding te geven voor het zelf halen en brengen van hun kinderen of een taxi of bus te regelen. Dit heet aangepast vervoer.

Grafiek 6 (voor peildatum 30 juni 2021)

Leerlingenvervoer Zeeuws Vlaanderen

Tabel 7 (schooljaar 2019 – 2020)

	Openbaar Vervoer			Eigen vervoer			Aangepast vervoer (taxi)		
	2018/19	2019/20	2020/21	2018/19	2019/20	2020/21	2018/19	2019/20	2020/21
PO (incl SBO)	58	72	77	13	8	8	101	91	82
VO	0	0	5	0	3	4	12	22	15
(V)SO	19	27	23	8	11	12	285	266	268
Totaal	77	99	105	21	22	24	398	379	365

Toelichting bij grafiek 6 en tabel 7
In het schooljaar 2020 – 2021 hebben in totaal 494 leerlingen gebruik gemaakt van het leerlingenvervoer. Dit aantal ligt iets lager (6)dan vorig jaar.

Dit valt binnen de gebruikelijke fluctuatie van het aantal jongeren dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer.

Bezwaar, beroep en klachten bij het RBL

In het schooljaar 2020-2021 heeft het RBL twee formele klachten ontvangen. De klachtencoördinator heeft beide klachten behandeld. Een klacht is door college van B&W van de gemeente Terneuzen deels gegrond en deels ongegrond verklaard en de andere klacht is geheel ongegrond verklaard.

Speerpunten RBL voor 2021 – 2022

Ook in het schooljaar 2021 – 2022 zijn we weer hard aan de slag. De volgende zaken krijgen extra aandacht:

- Onderzoeken hoe aan te sluiten bij de behoefte van de doelgroep d.m.v. bijvoorbeeld workshops eventueel in samenwerking met netwerkpartners
- Module digitalisering leerling vervoer
- In kaart brengen en het ontwikkelen van onze interne werkprocessen
- Ontwikkelen van een nieuwe website
- In gebruik nemen van de verwijfsindex risico jongeren

Financieel overzicht

Toelichting bij financieel overzicht
De kosten RMC vielen lager uit vanwege het vertrek van twee medewerkers en de latere invulling van deze vacatures. Ook de kosten van inhuur van personeel viel lager uit dan geraamd. De kosten bij Leerplicht vielen hoger uit door

hogere personeelslasten. De rijksbijdrage RMC/ VSV was hoger dan geraamd vanwege een eenmalige extra uitkering voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid tijdens de Coronapandemie.

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020 bijgesteld	Jaarrekening 2020	Begroting 2021 bijgesteld
Uitgaven				
Kosten RMC	516.644	605.000,00	518.667	627.800
Kosten Leerplicht	372.096	371.300,00	404.906	391.400
Kosten Leerlingenvervoer	60.271	72.000,00	64.773	59.500
Totaal uitgaven	949.012	1.048.300,00	988.346	1.078.700
Inkomsten				
Bijdrage gemeente Hulst	85.979	92.886	95.799	95.003
Bijdrage gemeente Terneuzen	180.405	193.993	200.076	198.387
Bijdrage gemeente Sluis	69.450	74.171	76.482	75.260
Rijksbijdrage RMC/VSV-conv.	472.879	473.000	513.146	473.000
Rijksbijdrage Leer-/kwal.plicht	82.251	82.250	84.792	82.250
Opbrengst ESF-subsidie	0	0	0	0
Overige	14.283	25.000	12.530	15.200
Totaal inkomsten	905.247	941.300	982.825	939.100
Naar/af reserve	-43.765	-107.000	-5.521	-139.000
Stand reserve 31-12	433.229	326.229	427.707	288.107

Colofon

Redactie
Adinda van Cleemputte,
Ambrosia van Vliet, Marsha Tazelaar,
Natalja Molegraaf, Pieter Bervoets
en Sandra Goossen

Ontwerp
Nilsson Agency

Contact

Bezoekadres
Stadhuisplein 1, 4531 GZ Terneuzen

Postadres
Postbus 35, 4530 AA Terneuzen

Antwoordadres
Antwoordnummer 91
4530 VB Terneuzen
T: 0115 - 455 000, F: 0115 - 618 428
E. rbl@terneuzen.nl

www.lereninzeeland.nl